

ZAŠTO ORGANSKA POLJOPRIVREDA?

ODRŽIVA POLJOPRIVREDA

- smanjuje sve oblike zagađenja;
- koristi prirodne resurse na održiv način;
- čuva agroekosistem;
- održava i uvećava dugoročnu plodnost zemljišta;
- čuva autohtone sorte;
- ima zaokružen proces biljne i stočarske proizvodnje.

KORISTI ZA FARMERE

- subvencije (podrška kroz budžet Ministarstva po-

ljoprivrede Crne Gore, razni projekti usmjereni na razvoj organskog sektora);
• veća cijena proizvoda;
• usluge kontrole i sertifikacije (Nacionalnog sertifikacionog tijela „Monteorganica“ za proizvođače u Crnoj Gori);
• bolji standard proizvođača.

UTICAJ NA ODRŽIVI RAZVOJ

- razvoj ruralnog područja;
- smanjenje negativnih demografskih trendova (depopulacija sela);
- veća atraktivnost područja za razvoj turizma.

UTICAJ NA ZDRAVLJE

- organski proizvodi su boljeg ukusa i sa više hranljivih materija;
- u organskoj hrani ima manje ostataka pesticida i drugih štetnih rezidua;
- organski proizvodi ne sadrže vještačke aditive, konzervante, emulgatore, vještačke boje i pojačivače ukusa.

KAKO SASTAVITI PRIRODNI PREPARAT ZA ZAŠTITU BILJAKA?

Čorbe – za pripremu čorbe je potrebno isjeckanu biljku preliti hladnom vodom i ostaviti da preparat odstoji 24 h. Nakon toga, čorbu treba kuvati do 30 minuta, a kada se ohladi, procijediti, razrijediti vodom u količini koja zavisi od vrste biljke koja se koristi i na kraju upotrijebiti.

Macerati – isjeckane biljne djelove preliti hladnom vodom, najbolje kišnicom, preparat ostaviti da odstoji 24 h. Procijediti i koristiti.

Fermentisani ekstrakti – prave se sa svježim ili suvim biljnim djelovima koji se preliju hladnom vodom i zatim ostave napolju sve dok ne počne proces fermentacije (vrenja). Preparat je potrebno svakih 7-10 dana promiješati, a fermentacija je završena kada se biljni djelovi natalože na dnu posude a tečnost izbistri. Prije upotrebe ekstrakti se obavezno razređuju sa određenom količinom vode zavisno od vrste biljke koja se koristi.

PRIRODNI PREPARATI

Kopriva - služi za suzbijanje lisnih vaši, a ujedno i dubri biljku i jača je. 1 kg svježe nasjećene koprive potopiti u 10 l vode i ostaviti 24 h (ne duže jer nakon toga gubi svojstva). Ako nema svježe koprive, na 10 l vode stavi se 100-200 g osušene. Poslije 24 h tečnost treba procijediti i njome dobro poprskati biljke sa svih strana. Postupak može da se ponovi za nekoliko dana. Biljni ostaci se kompostiraju.

Ljuta paprika - Domaći suzavac od ljute pa-

prike izuzetno djelotvoran za odbijanje štetočina – potrebno je 3,5 l vode, 3 supene kašike tučene ili mljevene ljute paprike i dvije supene kašike deterdženta za pranje sudova. Može se pripremati na hladan način - pomiješati sastojke i ostaviti da smješa odstoji 36-48 sati. Topao način pripreme - zagrijati vodu da bude vrela ali ne smije da ključa, dodati papriku i ostaviti da stoji 24 h. Nakon što preparat odstoji potrebno je procijediti ga, razblažiti i upotrijebiti. Razblaživanje sa vodom je neophodna faza u upotrebi ovog preparata, jer je koncentracija kapsaicina (sastojak paprika koji joj daje ljutinu) u paprici tolika da može oštetići gajene biljke. Preporučena doza je 20 ml preparata/1 l vode uz dodavanje deterdženta za sudove koji pomaže da se sredstvo „zalijepi“ za biljku i na njoj ostane nekoliko dana.

Crni i bijeli luk - macerat od bijelog luka za suzbijanje plamenjače, pljesni, lukove i mrkvine muve – 750 g češnjeva luka i 200 g suvih listova crnog luka preliti sa 100 l tople vode temperature 40° C i ostaviti da odstoji 4-5 dana, zatim procijediti i upotrijebiti.

Oparak od crnog luka protiv insekata, pljesni i plamenjače – 200 g suvih listova lukovice preliti sa topлом vodom (40° C) i ostaviti da odstoji 4-5 dana. Nakon što odstoji, preparat treba procijediti. Upotrebljava se na svakih 5-7 dana, što zavisi od intenziteta napada.

Oparak od bijelog luka služi za suzbijanje plamenjače krvastca – oko 700 g bijelog luka preliti sa 10 l kipuće vode, poklopiti i ostaviti da odstoji nekoliko dana. Razrijediti vodom u odnosu 1:3 i upotrijebiti.

Da bi neki proizvod bio deklarisan kao «Proizvod organske poljoprivrede» i nosio logo „Organske poljoprivrede“ mora biti sertifikovan. Sertifikacija predstavlja proceduru kojom sertifikaciono tijelo, nakon izvršene kontrole, izdaje sertifikat, kao potvrdu da kontrolisani proizvod, proces ili usluga odgovaraju specifičnim zahtjevima – Zakonu o organskoj poljoprivredi i pratećim pravilnicima. Postupak kontrole i sertifikacije počinje prijavom proizvođača za sertifikaciju kod „Monteorganične“, akreditovanog sertifikacionog tijela za vršenje kontrole i sertifikacije u organskoj poljoprivredi u Crnoj Gori, koja se nalazi u Podgorici.

NVU Župa u srcu
Adresa: Miolje Polje bb, 81 418 Župa, Nikšić
www.zupa.today
zupausrcu@gmail.com
+ 382 69 435 785

Ova publikacija je izrađena uz finansijsku podršku Evropske unije i Ministarstva javne uprave Crne Gore. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost organizacije Župa u srcu i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove Evropske unije, Ministarstva javne uprave Crne Gore i FORS Montenegro.

Projekat finansira Evropska unija

Projekat sufinansira
Ministarstvo javne
uprave Crne Gore

Zajednički ekonomski razvoj Crne Gore

FORS
MONTENEGRO
Fondacija za razvoj sjevera
Crne Gore

Projekat finansira
Evropska unija

Projekat sufinansira
Ministarstvo javne
uprave Crne Gore

**Organiska poljoprivreda -
dio zelene ekonomije**

Zajednički ekonomski razvoj Crne Gore

FORS
MONTENEGRO
Fondacija za razvoj sjevera
Crne Gore

